

ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΥΠΟΣ ΛΥΚΕΙΟΥ: ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ

ΤΑΞΗ: Α΄

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΚΑΙ ΜΟΝΤΕΡΝΙΣΜΟΣ ΣΤΗ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ

Κ. Π. Καβάφης (1863 – 1933)

Εν Σπάρτη

Το κείμενο αναφέρεται στην προσπάθεια του Σπαρτιάτη βασιλιά Κλεομένη Γ΄ (3ος αιώνας π.Χ.) να ανασυγκροτήσει τη Σπάρτη και να την αναδείξει ξανά σε κυρίαρχη δύναμη της Πελοποννήσου, με τη βοήθεια του βασιλιά της Αιγύπτου Πτολεμαίου Γ΄.

Δεν ήξερεν ο βασιλεύς Κλεομένης¹,
δεν τολμούσε
δεν ήξερε έναν τέτοιον λόγο πώς να πει
προς την μητέρα του: ότι απαιτούσε ο Πτολεμαίος²
για εγγύησιν της συμφωνίας των ν΄ αποσταλεί κι αυτή
εις Αίγυπτον και να φυλάττεται³
λίαν ταπεινωτικόν, ανοίκειον πράγμα.
Κι όλο ήρχονταν για να μιλήσει· κι όλο δίσταζε.
Κι όλο άρχιζε να λέγει· κι όλο σταματούσε.

Μα η υπέροχη γυναίκα τον κατάλαβε
(είχεν ακούσει κιόλα κάτι διαδόσεις σχετικές),
και τον ενθάρρυνε να εξηγηθεί .
Και γέλασε· κ΄ είπε βεβαίως πηαίνει.

¹Κλεομένης ο Γ΄: βασιλιάς της Σπάρτης

²Πτολεμαίος Γ΄: ηγεμόνας του ελληνιστικού βασιλείου της Αιγύπτου

³να φυλάττεται: να κρατείται ως όμηρος

Και μάλιστα χαίρονταν που μπορούσε νάναι
στο γήρας της ωφέλιμη στην Σπάρτη ακόμη.
Όσο για την ταπείνωσι — μα αδιαφορούσε.
Το φρόνημα της Σπάρτης ασφαλώς δεν ήταν ικανός
να νοιώσει ένας Λαγίδης⁴
χθεσινός·
όθεν κ' η απαίτησίς του δεν μπορούσε
πραγματικώς να ταπεινώσει Δέσποιναν
Επιφανή ως αυτήν· Σπαρτιάτου βασιλέως μητέρα.

(1928)

ΘΕΜΑ 2ο

2β. Να βρεις τα σχήματα επανάληψης που υπάρχουν στο κείμενο και να εξηγήσεις με ποιον τρόπο επηρεάζουν το νόημα του κειμένου.

10 Μονάδες

ΘΕΜΑ 3ο. Ερμηνεία και παραγωγή λόγου (150 - 200 λέξεις)

Προσπάθησε να μεταφέρεις την επικοινωνία του Κλεομένη με τη μητέρα του σε ένα διαλογικό κείμενο, στο οποίο θα αποτυπώνονται το ήθος και οι απόψεις των δύο προσώπων.

40 μονάδες

⁴Λαγίδης: ο Πτολεμαίος